

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)

Сучавський університет ім. Стефана чел Маре (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)

Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)

Державна установа

«Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Україна)

Державна установа

«Інститут демографії та проблем якості життя НАН України» (Україна)

Державна податкова інспекція у м. Полтава Головного управління Державної
податкової служби у Полтавській області (Україна)

Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Спілка аудиторів України» (Україна)

Торгово-промислова палата України (Україна)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК

II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

06 червня 2024 року

ПОЛТАВА

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Досвід сталого туризму в Європейському Союзі є дуже цікавим, оскільки ЄС є найбільшим ринком туристичних послуг у світі, а туризм став одним із ключових секторів його економіки. Цей досвід має велике значення для України і може бути використаний в її практиці, враховуючи національні реалії та євроінтеграційні прагнення.

Характерні риси туристичної політики ЄС визначаються політичною стабільністю, верховенством права, розвиненим громадянським суспільством, ефективною соціально-орієнтованою економікою, високим рівнем життя населення, а також турботою про охорону культурної спадщини та навколишнього середовища. ЄС активно регулює туризм шляхом розробки рекомендацій, які не мають прямого юридичного статусу і не втручаються в національну туристичну політику країн-членів, дозволяючи їм самостійно створювати та просувати національні туристичні продукти. Потреба у формуванні та поширенні концепції сталого розвитку туризму впливає з того, що, незважаючи на відомі позитивні аспекти туризму, існує ряд негативних наслідків: надмірне антропогенне навантаження на території, забруднення довкілля, втрата естетики ландшафтів, проблеми з утилізацією відходів і побутового сміття, шкоду для історичних та природних пам'яток, культурну деградацію, надмірну комерціалізацію, а також поглиблення складних соціально-економічних проблем, пов'язаних з наркотиками, алкоголем та проституцією. Деякі види туризму, такі як полювання, риболовля та збирання рослин, завдають шкоди живій природі і призводять до зменшення чисельності або навіть до повного зникнення деяких видів флори та фауни на певних територіях. Збільшення чисельності відвідувачів та місцевого населення у туристичних районах, будівництво нових туристичних об'єктів вимагає додаткового використання природних ресурсів, що, в свою чергу, збільшує навантаження на природне середовище.

Макроекономічне регулювання для сприяння сталому розвитку туризму в ЄС здійснюється через різноманітні економічні інструменти, такі як цільові бюджетні асигнування, субсидії та дотації на розвиток туристичної інфраструктури, збереження навколишнього середовища та культурної спадщини. Також використовуються податкові пільги і преференції, кредити, підтримка соціального туризму, стимулювання туристичного сезону за допомогою знижок та пільг. Інвесторам можуть надаватися пільгові податкові режими, зниження ставок амортизаційних відрахувань та інші пільги. Деякі країни також застосовують звільнення від податку на прибуток протягом перших років діяльності підприємств та зменшення податку на додану вартість. Додатково можуть надаватися митні пільги для імпорту обладнання для готелів і туристичних транспортних засобів. У деяких країнах Європи навіть до 20% доходу від послуг, наданих іноземним туристам, може бути звільнено від податку на прибуток.

В Європейському Союзі набули значного позитивного досвіду у впровадженні сталого туризму. Регулювання туризму в ЄС ґрунтується на моделі управління, що ґрунтується на співпраці державних та недержавних інституцій, включаючи широку участь різних заінтересованих громадських організацій – професійних, культурних, екологічних, спортивних і т.д. Ця модель регулювання наближається до концепції соціального партнерства, хоча офіційні документи ЄС не використовують цей термін. Досвід ЄС щодо сталого туризму становить джерело передових підходів і практик, які можуть бути ефективно використані в Україні з урахуванням місцевих умов. Хоча впроваджена Європейська система показників туризму викликає певний інтерес, вона далека від ідеальності і не може бути просто перенесена в Україну без ретельного адаптування.